

Indholdsfortegnelse:

- Notat om Værnepligtsrådets fremtid
- Forsvarsministeriets oplæg. Vedr. Værnepligtsrådets fremtid
- VR høringssvar ang. B. 4-38
- Arbejdsgruppen omkring B.4-38s anbefalinger til Forsvarsministeriet.
- Landstalsmandsudvalgets til Forsvarsministeriet
- Erklæringer fra de værnepligtige landstalsmænd

- VR høringssvar vedr. værnepligtsloven
- Bilag vedr. likvidnedgang i forbindelse med efterkassation

Nr.:

Dato: 14. November 2005

Notat om fremtidens Værnepligtsråd

Opsummering

Parterne involveret i samarbejdsordningen i Forsvaret, har i enighed anbefalet en samarbejdsordning, hvor Værnepligtsrådet fremover består af 4 medlemmer, der kan gøre op til 12 måneders tjeneste i rådet. Den maksimale tjenestetid bliver således 16 måneder.

Forsvarsministeriet har imidlertid foreslået en justering, hvor et "sekretariat" skal erstatte det nuværende Værnepligtsråd. Disse sekretærer bestrider funktionen i den tjenesteperiode de er indkaldt til (4 mdr), ligesom de har mulighed for at ansøge om forlængelse af deres tjenestetid. Deres maksimale tjenesteperiode kan således blive 8 måneder.

Dette begrundes bl.a. i, at man i Beredskabskorpset har gode erfaringer med en lignende model, hvor værnepligtige repræsenteres af et sekretariat. Imidlertid er det efterfølgende kommet frem, at denne ordning ikke har fungeret hensigtsmæssigt i Beredskabskorpset.

Beredskabskorpsets sekretariat – Landstalsmandsudvalget – påpeger, at udvalget har meget vanskelige arbejdsvilkår, og at udvalget derfor i stedet ønsker at blive integreret i et fælles værnepligtsråd med talsmænd fra det militære forsvar, efter de anbefalinger som blev givet af Forsvarskommandoen, Hærens Operative Kommando, Værnepligtsrådet m.fl.

Forsvarsministeriets forslag til justering er således uhensigtsmæssigt, af følgende grunde:

1. Hvis sekretærerne vælges blandt talsmænd der endnu gennemfører den grundlæggende uddannelsesperiode (4 mdr.) vil valget afskære den indkaldte fra at fortsætte tjeneste i forsvaret på kontrakt efter valgperiodens udløb.
2. Vælges medlemmer i løbet af den grundlæggende uddannelsesperiode, opstår der problemer med at erstatte de pågældende som talsmænd. Den korte uddannelsesperiode gør det i forvejen svært at etablere et godt samarbejde mellem talsmænd og chefer, og dette vil vanskeliggøres yderligere, til skade for både de værnepligtige og forsvaret.
3. Uddannelse af talsmændene ikke vil efterfølgende ikke kunne gennemføres, idet talsmandsuddannelsen er blevet centraliseret, og nu gennemføres i begyndelsen af indkaldelsesperioden.
4. Med det nye forslag til justering fra ministeriet, vil der kunne vælges medlemmer med kun en måneds tjeneste bag sig. Disse vil have ringe erfaring med militær tjeneste og ringe viden om forholdene ved enhederne.
5. Ovennævnte vurderes at være til skade for samarbejdet mellem de værnepligtige og ledelsen, hvilket er uhensigtsmæssigt både i forhold til de værnepligtiges trivsel, samt ønsket om en øget rekruttering fra værnepligtsmassen.

Anbefaling – følgende side

Anbefaling – fremtidens Værnepligtsråd

På baggrund af ovennævnte anbefales:

- 1 At medlemmerne af sekretariatet/Værnepligtsrådet indtræder i rådet efter afslutning af den grundlæggende basisuddannelse.
- 2 *At valgperioden fastsættes til 6 måneder.*
- 3 *At der gives mulighed for genvalg for yderligere én valgperiode på 6 måneder, af hensyn til samarbejdet og kontinuiteten i rådets arbejde.*
- 4 *At den oprindelige anbefaling følges - som udarbejdet af Forsvarskommandoen, Hærens-, Søværnets-, og Flyvevåbnets Operative Kommandoer, Hærens Konstabel- og Korporalforening, Centralforeningen for Stampersonel samt Værnepligtsrådet.*
- 5 At rådets størrelse derfor fastsættes til maksimalt 4 medlemmer, og at disse kan være medlemmer af sekretariatet/Værnepligtsrådet i maksimalt 12 måneder.
- 6 At der tilstræbes en ordning hvor det undgås, at hele sekretariatet udskiftes på en gang.
- 7 At Danmarks værnepligtige fortsat repræsenteres af deres egen uafhængige organisation i tråd med ønsket om folkelig forankring, et forsvar knyttet til det demokratiske danske samfund, samt ønsket om stabile samarbejdsforhold og trivsel set i relation til et øget rekrutteringsbehov.
- 8 At det politiske niveau sikrer en ordning der giver de værnepligtiges eneste repræsentation uafhængighed og kompetence, således at Værnepligtsrådet ikke erstattes af et sekretariat som reelt set ikke vil kunne varetage de værnepligtiges interesser, eller sikre rolige og stabile samarbejdsforhold.
- 9 At Værnepligtsrådet beholder sit nuværende navn.

Mvh.

Værnepligtsrådet

Nr.:

Dato: 14. November 2005

Om Forsvarsministeriets nye forslag

Forsvarsministeriet har fastsat følgende forslag til regler for valg til "sekretariatet", som det er foreslået skal erstatte det nuværende Værnepligtsråd:

"Sekretærer bestrider funktionen i den tjenesteperiode, som de er indkaldt til. Sekretærer indkaldt til 4-måneders værnepligtstjeneste kan ved behov forlænges med indtil 4 måneder, således at den samlede tjenesteperiode bliver maksimalt 8 måneder."

Denne bestemmelse vurderes som uhensigtsmæssig, og bør ændres af flere grunde.

Der bør ikke gennemføres valg af sekretærer/rådsmedlemmer blandt talsmænd, som endnu gennemfører den grundlæggende uddannelsesperiode på fire måneder. Et valg til sekretariatet/rådet vil nemlig afskære indkaldte fra at fortsætte deres tjeneste i forsvaret, ved at tegne kontrakt efter udløb af valgperioden. Det indebærer, at personer som har til hensigt at fortsætte tjenesten i forsvaret i praksis ikke kan vælges til sekretariatet/rådet. Det er næppe tilsigtet fra Forsvarsministeriets side.

En anden konsekvens af at vælge sekretærer i løbet af den grundlæggende uddannelsesperiode er, at der opstår problemer med at erstatte de pågældende som talsmænd/landstalsmænd, når de afgår fra de enheder, som de er tjenstgørende ved. I forvejen er det vanskeligt at etablere et godt samarbejds-klima mellem talsmænd og cheferne på grund af den korte uddannelses-tid. Men det vil være unødigt belastende for det lokale samarbejde, såfremt der udskiftes talsmænd som følge af valg til sekretariatet.

Der vil endvidere ikke kunne gennemføres uddannelse af nye talsmænd, som erstatter afgående talsmænd, idet talsmandsuddannelsen er blevet centraliseret og gennemføres i starten af en indkaldelsesperiode. Dette er naturligvis ikke acceptabelt for de nyvalgte talsmænd og deres valggrupper.

Med forsvarsministeriets bestemmelse om valgeregler vil der kunne vælges sekretærer med kun en måneds tjeneste bag sig. Det forekommer åbenbart, at talsmænd med så ringe erfaringer om den militære uddannelse og forholdene ved enhederne, normalt ikke har de nødvendige forudsætninger for at varetage de værnepligtiges interesser. Det forekommer endvidere ikke betryggende at foretage valg på et tidspunkt, hvor deltagerne ikke kender hinandens synspunkter og holdninger.

Forslag til afhjælpning af problemer

De anførte problemstillinger kan løses ved at ændre bestemmelsen om valgeregler, således at valg af sekretærer finder sted på det sidste af de månedlige møder for landstalsmændene, og således at sekretærene indtræder i sekretariatet efter afslutning af den grundlæggende basisuddannelse.

For at sikre en rimelig kontinuitet i sekretariatet bør en valgperiode fastsættes til 6 måneder. Herved opnås, at der også er et sekretariat/Værnepligtsråd for de værnepligtige i de perioder, hvor der ikke er indkaldelser af værnepligtige. Det har afgørende betydning for, om det er muligt at overlevere erfaringer og videreføre arbejdsområder fra et indkaldeshold til det næste. Endvidere bør der gives mulighed for at opnå genvalg for yderligere én valgperiode på 6 måneder af hensyn til kontinuiteten i sekretariatets arbejde.

Alle hidtidige erfaringer med det nuværende Værnepligtsråd peger på, at der er problemer med at sikre kontinuitet og overlevering fra et hold til det næste, og at det bedst afhjælpes ved muligheden for at genvælge i flere perioder.

Det er derfor ikke overraskende, at de parter, som er direkte involveret i samarbejdsvirksomheden med de værnepligtige, i enighed har anbefalet følgende ordning:

"Værnepligtsrådet foreslås ændret til et sekretariat bestående af maksimalt 4 medlemmer, der vælges blandt landstalsmændene. De pågældende kan være medlemmer af sekretariatet i maksimalt 12 måneder. Valg til sekretariatet afholdes to gange årligt i forbindelse med møder for landstalsmænd, idet det tilstræbes at lave en ordning, hvor ikke hele rådet udskiftes på en gang".

Bag denne anbefaling står Forsvarskommandoen, de operative kommandoer, Værnepligtsrådet, Hærens Konstabel- og Korporalforening og Centralforeningen for stampersonel, som alle er direkte involveret i samarbejdet med de værnepligtige talsmænd.

Forsvarsministeriet argumenterer ikke for at tilsidesætte de berørte parters anbefalinger ved at gennemføre en væsentlig anderledes ordning.

Forsvarsministeriet har som argument for at gennemføre sin model for et sekretariat, henvist til de gode erfaringer, der er gjort i beredskabskorpset med en tilsvarende ordning. Det er imidlertid efterfølgende kommet frem, at talsmændene i beredskabskorpset og deres sekretariat (Lantstalsmandsudvalget - LTU) ikke vurderer, at man har en velfungerende ordning. Tværtimod har LTU påpeget, at udvalget har meget vanskelige arbejdsvilkår som følge af kontinuitetsproblemer, og at udvalget positivt vil overveje at blive integreret i et fælles sekretariat med talsmænd fra det militære forsvar efter de anbefalinger, som blev givet af Forsvarskommandoen, Hærens Operative Kommando, Værnepligtsrådet m.fl.

Værnepligtsrådets selvstændighed

Det er vigtigt, at værnepligtige repræsenteres kompetent og uafhængigt under deres indkaldelsesperiode. Denne uafhængige repræsentation ligger i tråd med ønsket om folkelig forankring og Forsvaret som en institution der er tæt knyttet til det demokratiske danske samfund. Det er ligeledes vigtigt i relation til det øgede rekrutteringsbehov, da skiftende Værnepligtsråd gennem tiderne har arbejdet med at forbedre værnepligtiges vilkår og på at påpege uheldige forhold der har haft indvirkning på værnepligtiges trivsel og opfattelse af Forsvaret.

Værnepligtsrådet er på papiret uafhængigt. Det modtager sekretariatsbistand af Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste (FOV) der i øvrigt skal føre tilsyn med Værnepligtsrådet. Denne ordning har i flere år fungeret upåklageligt.

I midlertidig er Værnepligtsrådets uafhængighed blevet truet efter uenighed opstod mellem rådet og hhv. Forsvarsministeriet og Forsvarets Personeltjeneste. Denne uenighed har udviklet sig til et pres på FOV og Værnepligtsrådet, der har betydet et knæk i rådets uafhængighed og kompetence.

Således dikteres det eksempelvis fra Forsvarsministeriet og Forsvarets Personeltjeneste, at Værnepligtsrådet ikke længere kan benytte en studentermedhjælper til bistand på teknisk svære områder, samt at rådet ikke længere kan benytte en studentermedhjælp til referent og ordstyrer på møderne med landstalsmændene. Dette er en praksis der har eksisteret i over 10 år. Der er tale om tilfælde, hvor FOVs ledelse har godkendt udgifterne, men hvor Forsvarsministeriet efterfølgende har dikteret FOV at tilbagekalde bevillingerne. Hjælpen er meget vigtig i

Værnepligtsrådets arbejde, mens det på det budgettet er en udgift på under 2000 kr. om måneden. Det skal endvidere understreges, at Forsvarsministeriets argumenter ikke er af økonomisk karakter, da der netop er plads til denne beskedne udgift på Værnepligtsrådets budget.

Hvor det er politisk bestemt, at Værnepligtsrådet skal modtage sekretariatsbistand, er du nu reelt tale om, at Værnepligtsrådet bliver udsat for ledelse af Forsvarsministeriet.

Værnepligtsrådet på finansloven

Værnepligtsrådet har ofte problemer med at få råd til sine aktiviteter for de værnepligtige. Folketinget har i 2005 bevilget FOV 2,6 mio. kr. til sekretariatsbistand. Dette dækker også over administration af 2 fonde der drives af FOV.

Ligledes blev Værnepligtsrådet i 2005 beskåret med 4 medlemmer, hvorfor der tilbagebetales en budgetteret lønudgift på 600.000 kr. Efter lønudgifter til de 4 medlemmer og sekretæren er trukket, trækkes der af FOV en væsentligt beløb til sekretariatsudgifter.

Således er Værnepligtsrådets aktive budget beskedent - på 426.000 kr. Heraf bruges ca. 70% til rejse og ophold for rådets 4 medlemmer; 300.000 kr. (transport foregår i Forsvarets køretøjer og med tog, og indkvartering foregår på landets kaserner).

Yderligere går den overvejende resterende del til EDB, telefon, internet, kontorartikler, porto mm. Værnepligtsrådets budget er således meget stramt, hvorfor der ikke er penge til nye initiativer, publikationer eller ekstern støtte.

Det fremtidige Værnepligtsråd

De værnepligtige og Forsvaret har efter indførelsen af den nye værnepligt i endnu højere grad fælles interesse i en velfungerende og udfordrende værnepligt. Dette arbejde er de værnepligtiges lokale repræsentanter og Værnepligtsrådet parate til at indgå konstruktivt i. Arbejdet vil dog kræve, at det politiske niveau sikrer de værnepligtiges eneste repræsentation uafhængighed og kompetence.

Værnepligtsrådet ønsker at undgå forvirring og misforståelser, og ønsker derfor at beholde sit nuværende navn. Der er brug for at kontinuiteten sikres, at rådets medlemmer har mulighed for genvalg, og dermed at gøre tjeneste i rådet i to perioder af 6 måneder. Endvidere, at Værnepligtsrådet består med et medlem mindre, samt, at rådets muligheder sikres og at dets uafhængighed defineres klart.

Det er således nødvendigt, at Værnepligtsrådet opretholdes som et råd hvor medlemmerne kan gøre op til 12 måneders tjeneste, samt at Værnepligtsrådet ikke erstattes af et sekretariat, som ikke reelt vil kunne varetage de værnepligtiges interesser, eller sikre rolige og stabile samarbejdsforhold.

Med venlig hilsen

Værnepligtsrådet

Valg af talsmænd og landstalsmænd

- Der vælges talsmænd ved delinger og underafdelinger i 2. uge efter mødet.
- Der vælges landstalsmænd i forbindelse med talsmandsuddannelsen i 3. uge efter mødet.
- Der vælges én landstalsmand, der repræsenterer tjenestestedet. Ved Gardehusarregimentet vælges dog to landstalsmænd.

Talsmandsuddannelse

- Der gennemføres en centraliseret talsmandsuddannelse i ét modul af 5 dages varighed i 3. uge efter mødet.
- Forsvarets Personeltjeneste har ansvaret for planlægning, gennemførelse og kontrol af talsmandsuddannelsen.

Mødestruktur

- Der afholdes ét månedligt møde af én dags varighed.
- De månedlige møder initieres af sekretariatet.
- Sekretariatet og Forsvarets Personeltjeneste udsender i samarbejde mødeindkaldelse og dagsorden.
- Forsvarets Personeltjeneste, Hærens Operative Kommando, Søværnets Operative Kommando, Flyvertaktisk Kommando, landstalsmænd og medlemmer af sekretariatet deltager i de månedlige møder.

Sekretariatsvirksomhed

- Sekretariatet består af 3 sekretærer, der vælges af landstalsmændene.
- Som sekretær kan vælges landstalsmænd eller talsmænd, der på forhånd har tilkendegivet interesse herfor.
- Sekretærerne bestrider funktionen i den tjenesteperiode, som de er indkaldt til.
- Sekretærer indkaldt til 4-måneders værnepligtstjeneste kan ved behov forlænges med indtil 4 måneder, således at den samlede tjenesteperiode bliver maksimalt 8 måneder.
- Der afholdes valg til sekretariatet efter behov i forbindelse med de månedlige møder.

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København H

Bemærkninger til Forsvarsministeriets skitserede revision af cirkulære om samarbejdsregler i forsvaret (KFF B. 4-38)

Værnepligtsrådet (VR) skal hermed fremsætte sine bemærkninger til Forsvarsministeriets fremsendte skitserede ændring af regler vedr. valg af talsmænd og landstalsmænd, talsmandsuddannelse, mødestruktur og sekretariatsvirksomhed.

Det nuværende Værnepligtsråd

Værnepligtsrådet består af 5 valgte medlemmer og 1 ansat sekretær. Flyvevåbenet og søværnet repræsenteres af et medlem hver, hæren af to medlemmer, ligesom der er valgt et fællesværnsmedlem. Desuden har Værnepligtsrådet tilknyttet en værnepligtsfaglig konsulent. Medlemmer af rådet kan vælges i op til 3 perioder af 6 måneders varighed. Alle medlemmer er demokratisk valgte.

Værnepligtsrådet varetager i det daglige 3 væsentlige opgaver for landets værnepligtige:

1. *Sekretariatsbistand.* Værnepligtsrådet varetager sekretariatsbistand for indkaldte værnepligtige, talsmænd, tidligere og kommende indkaldte, Forsvarets fastansatte samt offentligheden i almindelighed. Værnepligtsrådet behandler dagligt henvendelser omkring værnepligtsspørgsmål vedrørende tjenesteforhold, kontraktforhold, udsendelse ved internationale opgaver, mulighed for uddannelse i Forsvaret og gældende love og regler. Ligeledes uddanner og støtter Værnepligtsrådet de værnepligtige talsmænd igennem undervisning, foredrag, månedsmøder og en række publikationer. Værnepligtsrådet holder ligeledes introduktionsforedrag for alle landets værnepligtige

2. *Interessevaretagelse for landets værnepligtige.* Værnepligtsrådet varetager de værnepligtiges interesser på politisk niveau, ligesom det repræsenterer de værnepligtige i en lang række møderækker, samt overfor Forsvarets ledelse, ministerier og myndigheder.

3. *Konkret bistand til værnepligtige.* Værnepligtsrådet vejleder og støtter værnepligtige der er blevet udsat for chikane samt krænkede adfærd af seksuel, fysisk eller verbal karakter. Ligeledes værnepligtige der bliver mødt af erstatningskrav, anklaget jf. militære love eller kommer ud for arbejdsskader og sygdom.

Værnepligtsrådet er som den eneste instans forpligtiget og i stand til at udføre disse vigtige opgaver. Kompetencen til og mulighederne for at udføre dette arbejde vil blive alvorligt svækket ved udmøntningen af det skitserede forslag fra Forsvarsministeriet.

Beredskabskorpset som forbillede

Forsvarsministeriets forslag bygger på erfaringer fra Beredskabskorpsets talsmandsordning. Denne udlægges som velfungerende. Dette er ikke opfattelsen hos hverken Værnepligtsrådet eller Landstalsmandsudvalget ved Beredskabskorpset (LTU), jf. bilag 1.

LTU er underbemandet og lider under mangel på ressourcer og især kontinuitet. LTU må ofte søge bistand hos Værnepligtsrådet. LTU har endvidere reelt afholdt sig fra at varetage de værnepligtiges generelle faglige interesse og helt overladt dette til Værnepligtsrådet.

Værnepligtsrådet og LTU er desuden i en god dialog om, at LTU med fordel eventuelt kan integreres i Værnepligtsrådet. således at der oprettes en beredskabskorpsspøst på linie med de øvrige værn i Forsvaret.

Problemer ved Forsvarsministeriets forslag

Kontinuitetssikring

Forsvarsministeriets oplæg indebærer, at kommende VR-medlemmer maksimalt vil kunne bestride deres poster i den periode, som de oprindeligt er indkaldt til.

Dette vil indebære, at den reelle valgperiode i Værnepligtsrådet maksimalt kan blive på tre måneder, idet der tidligst kan afholdes valg blandt landstalsmændene en måned efter indkaldelsestidspunktet. En kandidat indkaldt til aftjening af en 4 måneders basisuddannelse, vil derfor kun kunne bestride posten i 3 måneder, som er den resterende tjenestetid inden hjemsendelsesdatoen.

Lokalt ved enhederne vil dette også give anledning til mange problemer, idet landstalsmænd, der vælges til Værnepligtsrådet, efterfølgende skal erstattes med en ny, og dermed uddannet, landstalsmand efter 1. måned. Dette vil skabe problemer ved det enkelte regiment, både hvad angår de værnepligtiges repræsentation, men også hvad angår samarbejdet med den lokale uddannelseschef og andre lokale samarbejdspartnere.

Endvidere er det stærkt uhensigtsmæssigt, at en landstalsmand skal bestride en post i Værnepligtsrådet allerede efter blot en måned i tjeneste.

Det bør være i alles interesse, at rådsmedlemmerne har en værnepligtig faglig kompetence og har erfaringer med selv at være værnepligtig, inden de vælges til rådet. Ligeledes kan det skade tilknytningen til valggruppen, at rådsmedlemmet ikke kender til tjenestens indhold.

Forslaget betyder ligeledes, at Værnepligtsrådets poster vil være ubesat 6 måneder om året. Derved vil rådet reelt være nedlagt halvdelen af året, ligesom der ikke vil være medlemmer der kan sikre overlevering og videreførelse af sager. Ligeledes vil der ikke være rådsmedlemmer til at støtte og vejlede nyindkaldte værnepligtige ved starten af deres indkaldelse - det tidspunkt hvor Værnepligtsrådet traditionelt modtager langt flest henvendelser og har flest opgaver.

Tidligere praksis indtil slutningen af 80-erne viste, at ikke engang en 6 måneders maksimal valgperiode i Værnepligtsrådet var tilstrækkelig til at sikre kontinuiteten. Derfor er det nærliggende at forudse, at en 3 måneders maksimal valgperiode vil få ødelæggende virkning for rådets indsats - til stor skade for de værnepligtige, såvel som for rådets samarbejdspartnere.

Mødestruktur

Forsvarsministeriet foreslår, at der afholdes ét månedligt landstalsmandsmøde af én dags varighed. Disse møder fungerer som Værnepligtsrådets kontakt til landstalsmændene, ligesom det er rådets demokratiske rod. Erfaringer viser, at månedsmøderne er et godt instrument, men at 2 dage, som hidtil praktiseret, har været for kort tid. Derfor ønsker Værnepligtsrådet, som det også er blevet anbefalet af møderækken vedr. B. 4-38, at have mulighed for at forlænge møderne efter behov.

I forlængelse af ovenstående afsnit om kontinuitetssikring, bør Forsvarsministeriet også bemærke, at den foreslåede korte valgperiode vil resultere i, at der ved starten på nye indkaldelseshold, ikke er medlemmer i Værnepligtsrådet, til at indkalde talsmændene til samt forestå afviklingen af disse månedsmøder.

Rådets opbygning

Værnepligtsrådet ønsker at bibeholde sin nuværende opbygning og navn. Dels for at bevare troværdigheden og genkendeligheden blandt valggruppen og offentligheden, dels for undgå ressourcekrævende praktiske ændringer i forbindelse med en navneændring.

Værnepligtsrådet foreslår, at rådet sammensættes således, at hvert værn, incl. Beredskabsstyrelsen, har 1 repræsentant hver i rådet.

Endvidere finder Værnepligtsrådet, at det vil være hensigtsmæssigt at opretholde den et-årige sagsbehandlerstilling, der er til stor gavn for rådet, såvel som FOV, der i kraft af sagsbehandleren, spare store administrationsomkostninger.

Møderækken vedr. B.4 - 38.

Allerede i efteråret 2004 nedsatte Forsvarskommandoen, efter bemyndigelse fra Forsvarsministeriet en arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til Værnepligtsrådets og talsmandsstrukturens fremtid. (Disse forslag er vedlagt som bilag 2) I denne arbejdsgruppe deltog samtlige brugere og interessenter med forbindelse til Værnepligtsrådet: Hærens, Flyvevåbnets og Søværnets Operative Kommandoer, Forsvarskommandoen (Nu Forsvarets Personeltjeneste), Forsvarsministeriet, Hærens Konstabel- og Korporalforening, Centralorganisationen for Stampersonel samt Værnepligtsrådets selv. Gruppen nåede til fuld enighed om et samlet forslag der blev fremsendt til Forsvarsministeriet. Forslaget indeholdte kompromisser fra samtlige interessenter, men der var delt tilfredshed med forslaget.

Det er for Værnepligtsrådet dybt beklageligt og uforståeligt, at Forsvarsministeriet vælger at tilsidesætte dette stykke arbejde, som opfattes som et flot og samlende kompromis. End ikke rationaliseringshensyn taler for dette.

Konklusion

Værnepligtsrådet vurderer, at Forsvarsministeriets forslag vil medføre helt uacceptable funktions- og arbejdsvilkår for Værnepligtsrådet.

Værnepligtsrådet skal i stedet anmode om, at Forsvarsministeriet følger anbefalingerne fra møderækken vedr. B4-38, som blandt andet udmærker sig ved, at det er fremsat af de parter, som er direkte berørt af samarbejdet, og som derfor må antages at have god forståelse for forudsætningerne og vilkårene for dette samarbejde.

Endeligt skal det understreges, at Værnepligtsrådet gerne deltager i videre konstruktive drøftelser.

Med venlig hilsen

Værnepligtsrådet

FORSVARSKOMMANDOEN

FKO PSF2

UM

323.11

0206262-026

2004-11-25

(Bedes anført ved henvendelser)

Til
Forsvarsministeriet

Emne:
Revidering af B. 4-38, samarbejdsordningen.

Ref.:
KFF B. 4-38.

Bilag:
FKO anbefaling vedrørende revidering af B. 4-38, samarbejdsordningen.

1. Forsvarskommandoen (FKO) fremsender hermed anbefaling vedrørende revidering af B. 4-38, samarbejdsordningen.

E. b.

CARSTEN VEJRE
oberst
Afdelingschef

Postadresse
Postboks 202
2950 Vedbæk

Besøgsadresse
Henriksholms allé
2950 Vedbæk

Telefon
45 67 45 67
Gennemvalg: 45 67 36 27

Telefax
45 89 07 48

Internet
fko@mil.dk
Forsvaret.dk

Bilag

Forsvarskommandoen

2004-11-25

**Notat vedrørende
revidering af Kundgørelse for Forsvaret, B4-38, samarbejdsordningen.**

Ref.:
KFF B4-38.

1. Indledning.

Det nye forlig indeholder en omlægning af værnepligten, der bl.a. medfører, at samarbejdsordningen, som den er beskrevet i KFF B 4-38, skal justeres.

Ikke mindst afskaffelsen af værnepligtige befalingsmænd og den afkortede værnepligtstid for størstedelen af de værnepligtige gør det nødvendigt at tilpasse samarbejdsordningen til den nye værnepligt.

Møderækken vedrørende samarbejdsordningen har ikke været samlet siden august 2003, da Forsvarskommandoen (FKO) ikke anså det for formålstjenligt at fortsætte møderækken, før et nyt forsvarsforlig var indgået.

Efter indgåelse af forliget aftales det med Forsvarsministeriet, at denne møderække ville være et passende forum for udvikling af et nyt sæt samarbejdsregler i forsvaret.

Møderækkens deltagere:

Oberst Carsten Vejre, Forsvarskommandoen, formand

Major Preben O. Christensen, Forsvarsministeriet

Major Breide M.H. Esbensen, Forsvarskommandoen, sekretær

Kaptajn Enrico Schou, Hærens Operative Kommando

Orlogskaptajn Kresten Trap, Søværnets Operative Kommando

Oberstløjtnant Erik Nordahl – Pedersen, Flyvertaktisk Kommando

Faglig sekretær Jørgen Nørgård, Centralforeningen for Stampersonel

Konsulent Poul Sørensen, Hærens Konstabel og Korporalsforening

Menig Ronnie Hansen, Værnepligtsrådet

Menig Erik Nielsen, Værnepligtsrådet

Møderækken har indledningsvis valgt at fokusere på de overordnede principper for samarbejdsordningen, idet man tilstræbte at opnå politisk godkendelse af rammerne, hvorefter den detaljerede behandling af indholdet af KFF. 4-38 kan iværksættes efterfølgende. Nedennævnte områder er blevet behandlet:

- Landstalsmænd.
- Værnepligtsrådet.
- Mødestruktur.
- Uddannelse af talsmænd.

2. Anbefaling.

Møderækken anbefaler, følgende overordnede rammer:

a. Landstalsmænd.

Ved hvert tjenestested, der uddanner værnepligtige, vælges talsmænd efter 2 ugers tjeneste. Blandt disse vælges ved hvert tjenestested én landstalsmand, der repræsenterer tjenestestedet.

Landstalsmændene vil repræsentere samtlige værnepligtige på tjenestestedet over for den daglige ledelse og andre relevante ledelsesrepræsentanter på tjenestestedet og ved nærmest foresatte myndighed efter behov.

Landstalsmanden skal have mulighed for at udøve sit talsmandsvirke i det omfang der er behov herfor. Den øvrige tid indgår han sammen med de øvrige i uddannelsen.

b. Værnepligtsrådet.

Værnepligtsrådet foreslås ændret til et sekretariat bestående af maksimalt 4 medlemmer, der vælges blandt landstalsmændene. De pågældende kan være medlemmer af sekretariatet i maksimalt 12 måneder. Valg til sekretariatet afholdes to gange årligt i forbindelse med møder for landstalsmænd (se nedenfor), idet det skal tilstræbes at lave en ordning, hvor ikke hele rådet udskiftes på en gang.

Sekretariatet ses i den fremtidige rolle som en overbygning til landstalsmændene og i forhold til disse som havende en rådgivende rolle. Sekretariatet vil endvidere være bindeleddet mellem Forsvarets ledelse og landstalsmændene.

Sekretariatet skal endvidere planlægge og afholde de månedlige møder med landstalsmændene og andre relevante repræsentanter (se nedenfor).

Møderækken vil lade det stå åbent, om enkelte af medlemmerne skal erstattes af fastansatte sagsbehandlere.

c. Mødestruktur.

Det anbefales, at sekretariatet og landstalsmændene afholder et månedligt møde. Møderne arrangeres af sekretariatet. Møderne skal ikke afholdes efter en bestemt skabelon, men der skal være mulighed for, at der til møderne kan inviteres fx minister, Forsvarschef, politikere, repræsentanter fra Forsvarets myndigheder, eksterne foredragsholdere samt nordiske gæster med henblik på drøftelse af relevante emner. I sådanne tilfælde kan det månedlige møde, der normalt kun vil strække sig over én dag, kunne udvides til et seminar eller "Temamøde" af 2 dages varighed, hvorunder valg til sekretariatet kan gennemføres.

d. Uddannelse.

Det anbefales, at der fremover gennemføres én uddannelse - LOKATA - af 5 arbejdsdages varighed. LOKATA skal gennemføres i 3. uge efter indkaldelsen.

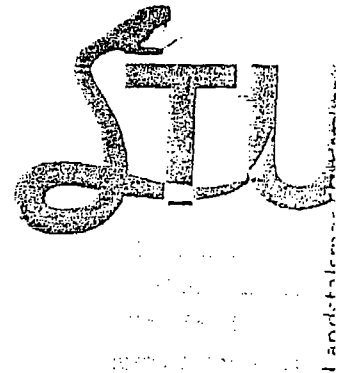
Den valgte landstalsmand ville således have gennemført LOKATA og vil kunne deltage i det første månedlige møde for landstalsmænd.

LOKATA kan med fordel centraliseres, så udvalgte myndigheder på skift arrangerede og gennemførte uddannelsen, som i princippet bør være ens for alle, men med mulighed for at integrere værnets eller tjenestestedets særegenhed.

3. Det videre arbejde.

Efter godkendelse af de overordnede rammer for samarbejdsordningen foreslår møderækken, at der under Forsvarsministeriets formandskab nedsættes en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en ny KFF B.4-38.

Møderækken anbefaler, at der - på baggrund af møderækkens anbefalinger - snarest udsendes et midlertidigt direktiv for samarbejdsordningen med virkning fra den 1. februar 2005.

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København H

Næstved den 19. juli 2005

Vedr.:

FMN journal nr.: 2.kt. 04-476-

Bemærkninger til Revision af cirkulære om samarbejdsregler i Forsvaret

I forbindelse med Forsvarsministeriets revision af cirkulære om samarbejdsregler i Forsvaret, er Landstalsmandsudvalget (LTU) blevet bekendt med at Forsvarsministeriet er af det indtryk, at beredskabskorpsets nuværende samarbejdsregler er *meget* velfungerende, og der er erfaring for, at de også virker efter hensigten.

Det skal understreges at LTU ikke er blevet hørt i denne sag, og LTU i den forbindelse *ikke* nødvendigvis er enig i ministeriets udtalelse. LTU er ikke bekendt med kilden, der ligger til grund for denne udtalelse, som anført i brev vedr. "Revision af cirkulære om samarbejdsregler i Forsvaret" dateret den 4. juli 2005.

Det anføres at Forsvarsministeriet har lagt vægt på at indføre ensartede samarbejdsregler for det værnepligtige personel ved Forsvarskommandoen og Beredskabsstyrelsen. I denne forbindelse, vil LTU gerne rejse tvivl om Forsvarsministeriets kendskab til de nuværende samarbejdsregler i Beredskabsstyrelsen. Ud fra bilaget til ovennævnte brev, fremgår det at der vil blive valgt 3 sekretærer til at gøre tjeneste i deres indkaldelsesperiode. Kontinuiteten i LTU sikres ved løbende indkaldelser hver anden måned, i modsætning til under Forsvarskommandoen, hvor der generelt indkaldes to gange årligt.

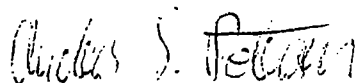
LTU's sekretariat består af en sekretær og en redaktør. Begge vælges efter at de har aftjent 2 måneder af deres værnepligt, sådan at de har 4 måneder tilbage af deres tjeneste når de overføres til tjeneste i LTU. Kontinuiteten sikres endvidere ved, at der er et to-måneders overlap mellem sekretærens tjenesteperiode og redaktørens tjenesteperiode. Det skal understreges at både sekretæren og redaktøren deltager i de månedlige møder i Landstalsmandsudvalget og med ledelsen i Beredskabsstyrelsen, hvilket dermed sikrer LTU's kontinuitet.

Personligt har de tidligere sekretærer og undertegnede haft den holdning at 4 måneder er for lille en periode at gøre effektiv tjeneste i LTU. En længere tjenesteperiode vil klart forbedre kontinuiteten. Det vækker derfor stor undren at Forsvarsministeriet ønsker at indføre en tjenesteperiode i Værnepligtsrådet på kun ca. 3 måneder. Desuden har LTU en reel overleveringsperiode fra gamle til nye medlemmer af sekretariatet, hvilket ikke synes at være tilfældet i ministeriets forslag. Hvis antagelsen er korrekt, vil Værnepligtsrådet jævnfør forslaget blive nødt til at organisere sig på ny efter hver indkaldelsesperiode.

Hvis Forsvarsministeriets hensigt, som nævnt i deres forlag, har været at skabe ensartede samarbejdsregler, er det LTU's opfattelse at hensigten på ingen måde er fulgt.

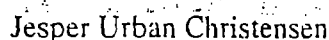
Slutteligt kan det tilføjes at LTU og Værnepligtsrådet allerede har indgået en dialog omkring en eventuel integration af de to organisationer

Med venlig hilsen

Anders Skærlund Petersen

Sekretær

Redaktør

Erklæring 1

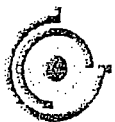
"Danmarks værnepligtige udtaler deres fulde støtte til Værnepligtsrådets nuværende struktur og virke. Det er Værnepligtsrådets fornemmeste opgave at stille indgå i konstruktiv dialog med forsvaret i spørgsmål, der vedrører de værnepligtiges rettigheder.

Danmarks værnepligtige kan på ingen måde acceptere en nedlæggelse af Værnepligtsrådet og de forringelser af de værnepligtiges vilkår, som Forsvarsministeriets nye retningslinier for samarbejdsregler i forsvaret lægger op til."

Erklæring 2

"Danmarks værnepligtige kan kun opfatte Forsvarsministeriets nye retningslinier for samarbejdsregler i forsvaret som udtryk for alt andet end samarbejdsvilje.

Såfremt Forsvarsministeriets samarbejdsregler føres ud i livet, må Danmarks værnepligtige se sig nødsaget til fremover at lade alle sager vedrørende Danmarks værnepligtige varetages af de for forsvarets personel eksisterende fagforeninger. Ligeledes må de danske værnepligtige se sig nødsaget til at tage kontakt direkte til Forsvarets Auditørkorps i alle straffe- og disciplinarsager, der involverer værnepligtige."

Nr.: 7.7050 -

Dato: 30. august 2005

Til: Forsvarsministeriet

Emne: Høring vedr. lov om ændring af værnepligtsloven og lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde

1. Hermed ønsker Værnepligtsrådet (VR) at indgive sine bemærkninger til revisionsarbejdet vedr. lov om ændring af værnepligtsloven og lov om værnepligtens opfyldelse ved civilt arbejde.
2. Der indkaldes i dag for mange unge mænd, der ikke besidder den fornødne fysik til at kunne gennemføre værnepligtsuddannelsen. Kvinder, der ønsker ansættelse i det danske forsvar har hidtil skulle gennemføre en fysisk test for at fastslå om de er i stand til at udholde de fysiske krav, som tjenesten medfører. VR ønsker, at der fremover udføres en lignende test af værnepligtige, som kan indgå i vurderingen af den værnepligtiges egnethed.
3. Det er VR opfattelse, at det er urimeligt, at værnepligtige, der hjemmesendes før tid på bedømmelseskommission (efterkasseres), ikke sikres økonomisk eller er berettiget til sygedagpenge medmindre de har aftjent 12 ugers tjeneste. VR ønsker at værnepligtige sikres samme økonomiske forhold ved efterkassation, som hidtil har været gældende for kvinder ansat på værnepligtislignende vilkår.
4. Det har hidtil været praksis at lade personer, der melder sig frivilligt aftjene værnepligt på samme vilkår som personer, der ikke er frivillige. VR finder det rimeligt at mænd, der melder sig frivilligt til forsvaret ansættes på samme vilkår, som hidtil har virket for kvinder ansat på værnepligtislignende vilkår. Hermed øges incitamentet for frivillig aftjenelse af værnepligten, hvilket vil medføre flere engagerede og motiverede soldater.
5. Det har hidtil været praksis at indkalde personer til værnepligtstjeneste, som ikke har kunnet sikkerhedsgodkendes til udsendelse. Da rekruttering til internationale operationer har høj prioritet i forsvarets basisuddannelser finder VR, at den hidtidige praksis er ulogisk og ønsker at kravene for sikkerhedsgodkendelse til aftjening af værnepligt og udsendelse til internationale operationer samkøres.
6. Blandt de værnepligtige findes der en gruppe af mennesker, der må aftjene deres værnepligt langt fra deres hjemegn, og for hvem rejsen til og fra tjenestestedet er forbundet med unødige besværligheder. VR ønsker, at frirejseordningen udvides så den ligeledes dækker indenrigsfærgesejls, samt for bornholmere på togruten København-Ystad og færgeruten Ystad-Rønne, da personer fra landets yderpunkter ikke skal stilles ringere end landets øvrige værnepligtige.
7. VR finder det urimeligt at personer, der pga. samvittighedsmæssige årsager vælger at aftjene deres værnepligt ved civilt arbejde, ikke optjener feriepenge i tjenesteperioden. Det er VR ønske at denne differentiering mellem værnepligtige og militærnægtere ophæves, så en person ikke stilles ringere pga. dennes samvittighedsmæssige standpunkter.

På rådets vegne

Thomas Gustafsen
Fællesværn

Bilag

Baggrundsberregning, nettoløn for værnepligtigt personale

Skattegrundlag

A-skat træk%	40,00
AM-Bidrag træk%	8,00
Kirkeskat træk%	0,86
Skattefradrag pr. md. i kr.	3133,00

Løntal for værnepligtige

Skattepligtig løn pr. md. i kr.	6724,39
Skattefri kostpenge pr. dag i kr.	143,50

Lønberregning for værnepligtig

Skattepligtig løn	6724,39	
Kostpenge	4305,00	
A-skat		1436,56
AM-Bidrag		537,95
Kirkeskat		57,83
Skattefradrag	3133,00	
Brutto inkl. kostpenge i kr. pr. md.	11029,39	
Netto inkl. kostpenge i kr. pr. md.	8997,05	

Bilag**Likvidnedgang, pr. måned, i forbindelse med efterkasserede****Kontanthjælpsmodtager****med en likvidopsparing på mere end 10.000 kr.***

Kontanthjælp	0	
Værnepligtig nettoløn		8997,05
Skattefradrag	3133,00	
Likvidnedgang pr. md. netto		-8997,05

Hjemmeboende, under 25, på kontanthjælp**med en likvidopsparing på mindre end 10.000 kr.**

Kontanthjælp	2195	
A-skat		(**)
AM-Bidrag		(**)
Kirkeskat		(**)
Værnepligtig nettoløn		8997,05
Skattefradrag	3133,00	
Likvidnedgang pr. md. netto		-6802,05

Udeboende, under 25, på kontanthjælp**med en likvidopsparing på mindre end 10.000 kr.**

Kontanthjælp	4489,00	
A-skat		542,40
AM-Bidrag		(**)
Kirkeskat		11,66
Værnepligtig nettoløn		8997,05
Skattefradrag	3133,00	
Likvidnedgang pr. md. netto		-5062,11

* Er man indehaver af en opsparing på mere end 10.000 kr. er man ikke berettiget til kontanthjælp. Da man skal leve af denne opsparing først, før man kan modtage kontanthjælp
(**) Der skal ikke fratrækkes enten A-skat, AM-Bidrag eller Kirkeskat.

Bilag**Efterkasseret efter 3 md. i forsvaret og berettiget til ledighedsdagpenge (ikke dimittendsats)**

Berettiget dagpenge***	5567,79	
A-skat		973,918
AM-bidrag		(**)
Kirkeskat		20,94
Skattefradrag	3133,00	
Bruttoløn pr. md.	5567,79	
Nettoløn pr. md.	4572,94	
Værnepligtig nettoløn pr. md.		8997,05
Likvidnedgang pr. md. netto		-4424,12

***Dagpengesatsen beregnes af den skatpligtige lønindtægt for de sidste 3 mdrs. beskæftigelse, med 90%. Hvilket vil sige, at man ikke er berettiget til at få dagpenge af skattefrie kostpenge.

Efterkasseret efter 3 md. i forsvaret og berettiget til ledighedsdagpenge (dimittendsats)

Berettiget dagpenge****	5072,88	
A-skat		775,95
AM-Bidrag		(**)
Kirkeskat		155,19
Skattefradrag	3133,00	
Værnepligtig nettoløn pr. md.		8997,05
Likvidnedgang pr. md. netto		-4855,32

****Dagpengesatsen beregnes med 82% af den skattepligtige lønindtægt

Efterkasseret efter 13 uger i forsvaret og berettiget til sygedagpenge*****

Berettiget sygedagpenge*****	6724,39	
A-skat		1436,56
AM-Bidrag		(**)
Kirkeskat		30,89
Skattefradrag	3133,00	
Værnepligtig nettoløn pr. md.		8997,05
Likvidnedgang pr. md. netto		-2272,66

*****Man er berettiget til sygedagpenge, når man mindst har været ansat i forsvaret i 13 uger.

*****Sygedagpenge beregnes ud fra den skattepligtige lønindtægt i de 13 uger.

Bilag**Beregning af udgifter for forsvaret ved løn til efterkasserede****Grundtal**

Antal værnepligtige i 2005*	6199
Formodet efterkasserede i pct.**	7,8
Formodet antal efterkasserede i 2005	484
Værnepligtig løn pr. md.	6724,39
Kostpenge pr. md.	4305
Antal måneder	4

Lønudgifter til alle efterkasserede i en 4 mdr. periode

Skattepligtig løn for 4 mdr.	kr	13.005.562
Kostpenge for 4 mdr.	kr	8.326.249
Feriepenge, 12,5 pct.***	kr	1.625.695
Udgifter i alt****	kr	22.957.506

* Jf. FVR.

** Jf. Rapport efterkassationer af værnepligtige 2002, udgivet af FOV.

*** Der er ikke beregnet feriepenge af de skattefrie kostpenge.

****Note: De udgifter der er i forbindelse med aflønning af de efterkasserede kan man ikke betragte som en mere udgift for forsvaret, idet lønudgifterne er budgetteret.

